EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 28.1.2009
COM(2009) 15 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

Trešais labāka regulējuma stratēģiskais pārskats Eiropas Savienībā

{COM(2009) 16 galīgā redakcija}
{COM(2009) 17 galīgā redakcija}
{SEC(2009) 55}

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

Trešais labāka regulējuma stratēģiskais pārskats Eiropas Savienībā

I. IEVADS

Pēdējo četru gadu laikā Komisija pašreizējā sastāvā ir guvusi ievērojamus panākumus labāka regulējuma programmas īstenošanā. Komisija veic esošo tiesību aktu vienkāršošanu, lai panāktu, ka tie ir aktualizēti un pieejamāki. Tā samazina birokrātiju un īsteno programmu, kas vērsta uz administratīvā sloga mazināšanu uzņēmumiem. Lai panāktu, ka jaunie tiesību akti un politikas virzieni ir, cik iespējams labā kvalitātē, Komisija ir izvērsusi visaptverošu un tālejošu ietekmes novērtējuma sistēmu. Turklāt kopā ar dalībvalstīm tā izstrādā efektīvākas pieejas, lai nodrošinātu, ka Kopienas tiesību akti tiek piemēroti pareizi.

Regulējums ir nepieciešams un lietderīgs daudzu iemeslu dēļ – lai nodrošinātu pareizu tirgus darbību, lai radītu vienlīdzīgus spēles noteikumus uzņēmumiem un finanšu iestādēm, kas konkurē vienotā tirgū, lai aizsargātu darbiniekus un patērētājus, veselību un vidi. Vienlaikus regulējums nozīmē izmaksas – uzņēmumiem, valsts iestādēm un pilsoņiem, un tās jāsamazina līdz minimumam. Turpinot īstenot labāka regulējuma programmu, Komisijas mērķis ir bijis panākt, ka regulējuma sistēma palīdz veicināt uzņēmējdarbību un inovāciju, nodrošina efektīvāku uzņēmumu konkurenci un pilnīgu iekšējā tirgus potenciāla izmantošanu. Tādējādi labāka regulējuma programma veicina izaugsmi un jaunu darbavietu radīšanu, vienlaikus saglabājot augstus sociālās, vides, veselības un patērētāju aizsardzības standartus. Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānā tika uzsvērts, ka pašreizējā grūtajā ekonomikas un finanšu situācijā, pieaugot spiedienam uz uzņēmumiem un mājsaimniecībām, regulējošās vides kvalitāte ir tik svarīga kā vēl nekad[1].

Pēdējo četru gadu laikā ir pieredzētas būtiskas izmaiņas tajā, kā Komisija īsteno labāka regulējuma programmu. Tādējādi Eiropas Savienība ir izdevīgā pozīcijā, lai risinātu turpmākās problēmas. Pieredze liecina, ka labāks regulējums tiek panākts vissekmīgāk, ja visas Eiropas iestādes un dalībvalstis uzņemas kopīgu atbildību un strādā kopā. Šī pieredze ir nenovērtējams ieguvums starptautiskā mērogā. G20 galotņu sanāksmē 2008. gada novembrī tika uzsvērts, ka konkrētus regulējuma jautājumus iespējams risināt vienīgi kopā ar mūsu starptautiskajiem partneriem, un tika apliecināts, ka, darbojoties kopā, ES var spēlēt arvien lielāku lomu.

Šajā paziņojumā tiek sniegts pārskats par to, kādās jomās panākts progress, kā arī uzsvērtas jomas, kurās nepieciešams turpināt darbu. Tas ir ieguldījums stāvokļa noskaidrošanā labāka regulējuma jomā, ko Eiropadome veiks 2009. gada martā Čehijas prezidentūras ietvaros.

II. ESOŠO TIESĪBU AKTU UZLABOŠANA

Kopš 2005. gada Komisija ir uzņēmusies neapšaubāmi vistālejošāko un apņēmīgāko iniciatīvu, lai atjauninātu, modernizētu un vienkāršotu Kopienas tiesību aktu kopumu (acquis). Vairāki pasākumi - Vienkāršošanas caurviju programma, acquis izskatīšana, lai noteiktu vienkāršošanas iespējas, kodifikācijas pasākumi, tiesību aktu konsolidēto redakciju

[1] COM(2008) 800.

sistemātiska pieejamība un administratīvā sloga samazināšanas programma – rada acīmredzamus ieguvumus uzņēmējiem, pilsoņiem un valsts iestādēm.

1. Tiesību akti ir kļuvuši vienkāršāki, skaidrāki un mazāk birokrātiski

Šī Komisijas sastāva darbības laikā vienkāršošana no diezgan ierobežota visumā savstarpēji nesaistītu vienkāršošanas darbību kopuma ir pārtapusi par neatņemamu jebkāda veida politikas pārskatīšanas sastāvdaļu visās politikas jomās. 2005. gada oktobrī Komisija sastādīja „vienkāršošanas caurviju programmu", tajā iekļaujot 100 iniciatīvas laikposmam līdz 2008. gadam. Katru gadu tā ir atjauninājusi programmu, tajā iekļaujot jaunas iniciatīvas un pakāpeniski attiecinot to uz visām politikas jomām. Šā procesa nozīmīga sastāvdaļa bijuši pilsoņu, ieinteresēto personu un dalībvalstu ierosinājumi. Pašlaik programmā ir 185 iniciatīvas un, lai arī sākumā progress bija lēns, Komisija tagad ir nākusi klajā ar priekšlikumiem, lai vienkāršotu 132 iniciatīvas[2]. No šiem priekšlikumiem 75 ir pieņemti, bet vēl 50 ir pašlaik iesniegti Padomei un Parlamentam.

Līdztekus vienkāršošanai Komisija ir veikusi tiesību aktu kodificēšanu, apvienojot vienā tekstā pamataktu un tā turpmākos grozījumus. Tādējādi likumi ir kļuvuši skaidrāki un tiesību aktu apjoms ir samazinājies. 2008. gadā Komisija pabeidza kodificēt 229 aktus no kopumā 436 aktiem. 142 akti tika pieņemti un publicēti *Oficiālajā Vēstnesī*. Vienkāršojot un kodificējot tiesību aktus, Komisija ir īstenojusi darbību, kas samazinās *acquis* apjomu par gandrīz 10 % - aptuveni 1300 tiesību aktiem un 7800 lappusēm *Oficiālajā Vēstnesī*.

Tāpat Komisija kopš 2005. gada katru gadu veic pasākumus, lai atsauktu priekšlikumus, kas vairs nav būtiski. Kopumā atsaukti 108 priekšlikumi, no tiem 30 tika atsaukti 2008. gadā.

Komisija virzās uz integrētāku pieeju vienkāršošanai, kuras mērķis ir izskatīt visu tiesību aktu kopumu, kas skar noteiktu politikas jomu, lai konstatētu pārklāšanos, trūkumus, nekonsekvenci, novecojušus pasākumus, kā arī iespējas samazināt regulējuma slogu. Šis process sākās ar Otro labāka regulējuma stratēģisko pārskatu, kurā Komisija apņēmās līdz sava pilnvaru termiņa beigām pabeigt *acquis* visaptverošu izskatīšanu. Šis darbs sagatavo ceļu vienkāršošanas pasākumiem pēc 2009. gada un tā ietvaros ir noteikta 81 darbība, kuru nākamā Komisija varētu iekļaut turpmākos vienkāršošanas pasākumos[3].

Rezultāti

Ar šīm iniciatīvām tiesību akti kļūst skaidrāki un pieejamāki, dodot acīmredzamus ieguvumus uzņēmumiem un pilsoņiem. Var minēt šādus piemērus.

Pēc tam, kad būs pieņemta direktīva par patērētāju tiesībām, patērētāji varēs vieglāk iepirkties ES, jo īpaši internetā. Ar šo direktīvu četras esošās direktīvas pārstrādā vienā pilnīgi saskaņotu noteikumu kopumā.

Patērētāji arī būs ieguvēji no ES ieguldījumu fondu sistēmas pārskatīšanas, kuras ietvaros 10 esošās direktīvas tiks aizstātas ar vienu tekstu, kas nodrošinās piekļuvi profesionāli pārvaldītiem ieguldījumiem ar pieņemamiem nosacījumiem[4].

Pateicoties jaunajai „PVN paketei", uzņēmumi, kas sniedz pakalpojumus visā ES, varēs darboties saskaņā ar daudz vienkāršākiem noteikumiem.

---

[2] Septiņi no šiem priekšlikumiem bija pārskati, kuros tika secināts, ka likumdošanas darbība nav nepieciešama vai arī attiecīgās iniciatīvas tika apvienotas ar citām iniciatīvām.

[3] Komisijas darba dokuments „Trešais progresa ziņojums par normatīvās vides vienkāršošanas stratēģiju", COM(2009) 17.

[4] Tos sauc par *UCITS* fondiem – no: Uzņēmumi, kas veic kolektīvos ieguldījumus pārvedu vērtspapīros.

Mazajiem uzņēmumiem ieguvumu dos jaunā Vispārējā grupu atbrīvojuma regula, kas vairos dalībvalstu iespējas piešķirt valsts atbalstu mazajiem uzņēmumiem tādās jomās kā mācības, inovācija un energoefektivitāte. Tā arī konsolidē vienā tekstā piecas atsevišķas regulas.

Gaisa transporta noteikumu modernizēšana un vienkāršošana, apvienojot trīs esošās regulas vienā, vairos patērētāju izvēles iespējas, veicinās zemākas cenas un lielāku konkurenci. Stingrākas prasības jaunizveidotajām aviosabiedrībām un labāka to uzraudzība mazinās bankrota risku un negatīvas sekas patērētājiem.

Lauksaimnieki ietaupīs izmaksas, pateicoties vienreizējo maksājumu shēmas tālākai vienkāršošanai pēc Kopējās lauksaimniecības politikas „veselības pārbaudes" pieņemšanas[5].

2. Tiek samazināts administratīvais slogs uzņēmumiem[6]

Raugoties, kā vienkāršošana un kodificēšana nes konkrētus ieguvumus uzņēmumiem un pilsoņiem, Komisija nolēma, ka nepieciešama arī turpmāka mērķtiecīga rīcība, lai samazinātu nevajadzīgu administratīvo slogu uzņēmumiem. 2007. gadā tā konstatēja 42 dažādus tiesību aktus 13 prioritārajās jomās, kuru radītais administratīvais slogs bija rēķināms 115-130 miljardu euro apmērā. Uz to pamatojoties, Komisija ir nākusi klajā ar programmu administratīvā sloga samazināšanai par 25 % laikposmā līdz 2012. gadam, un šo mērķi 2007. gada martā atbalstīja Eiropadome. Komisija īsteno mērķi, veicot dažādus pasākumus.

Līdz 2008. gada decembrim Komisija jau bija nākusi klajā ar vairākiem pasākumiem, kuru rezultātā ievērojami samazināsies administratīvais slogs uzņēmumiem[7]. Tie ietver ES muitas tiesību aktu modernizēšanu un elektroniskas dokumentu vides radīšanu, kas tirgotājiem ik gadu varētu radīt 2,5 miljardu euro lielu ieguvumu. Statistikas jomā administratīvā sloga samazināšanas priekšlikumi attiecībā uz Kopienas iekšējo preču tirdzniecību, kas pieņemti kopš 2004. gada vai kurus likumdevēji vēl nav izskatījuši, ļaus dalībvalstīm atbrīvot 370 000 uzņēmumus no ziņošanas pienākumiem. Tādējādi potenciālais samazinājums aplūkotajiem uzņēmumiem ir lēšams aptuveni 52 % apmērā sešu gadu laikā (laikposmā no 2004. līdz 2010. gadam) jeb vairāk nekā 100 miljoni euro ietaupījumu gadā laikposmā līdz 2010. gadam un vairāk nekā 200 miljoni euro ietaupījumu gadā, sākot no 2010. gada un turpmāk, jo īpaši tas attiecas uz MVU.

Sperot nākamo soli, Komisija apzina konkrētos samazinājumus, kādus iespējams veikt katrā prioritārajā jomā. Šī darbība jau ir plaši izvērsta divās būtiskās prioritārajās jomās. Attiecībā uz uzņēmējdarbības tiesībām Komisija plāno ierosināt atļaut dalībvalstīm izslēgt mikrouzņēmumus no ES grāmatvedības direktīvu darbības jomas. Šīm direktīvām kopumā tiek piemērots „vispirms domāt par mazajiem uzņēmumiem" princips, lai kārtību pielāgotu MVU vajadzībām. Šīs pārskatīšanas rezultātā kopējā ietaupījumu summa varētu sasniegt aptuveni 8 miljardus euro. Komisija ierosinās tālejošu PVN direktīvas pārskatīšanu, lai likvidētu šķēršļus elektroniskai faktūrrēķinu izrakstīšanai un modernizētu faktūrrēķinu izrakstīšanas noteikumus. Maksimālais samazinājuma potenciāls vidējā termiņā, likvidējot PVN sistēmas radītos šķēršļus elektroniskai faktūrrēķinu izrakstīšanai, tika lēsts apmērā līdz 18 miljardiem euro, ja visus faktūrrēķinus nosūtītu elektroniski.

---

5 Papildu informācija par vienkāršošanas iniciatīvām lauksaimniecības nozarē tiks izklāstīta Komisijas progresa ziņojumā 2009. gada pavasarī.

6 Komisijas darba dokuments par administratīvā sloga samazināšanu ES, COM(2009) 16.

7 Daži no šiem priekšlikumiem ir „ātri īstenojamie pasākumi", kurus Padome un Parlaments līdz šim pieņēmuši gausi (3 no 6 priekšlikumiem, kas tika iesniegti 2007. gadā, un tikai 1 no 7, kas bija iekļauti 2008. gada paketē).

Līdz šim iesniegto vai paredzēto samazināšanas pasākumu rezultātā gūstamie ietaupījumi pārsniedz 30 miljardus euro.

Šī samazināšanas programma ir balstīta uz plaša mēroga pasākumu, lai konstatētu un novērtētu administratīvo slogu, kādu ES tiesību akti rada 27 dalībvalstīm 13 prioritārajās jomās. Tādējādi ES ir izvirzījusies priekšplānā centienos samazināt birokrātiju, kuru rada tā sauktie „informēšanas pienākumi". Tās rezultātā ir gūta daudz labāka izpratne par to, kā dalībvalstis transponē un īsteno ES tiesību aktus un kā tas ietekmē uzņēmumus attiecībā uz informēšanas pienākumu[8]. Darbības rezultātā valsts iestādes ir ieguvušas labāku izpratni par administratīvo slogu, un tām ir radusies iespēja atkārtoti novērtēt savas valsts noteikumu efektivitāti un lietderību.

Šajā darbībā ļoti liela loma ir ārējo ekspertu un ieinteresēto personu ieguldījumam. Labi piemēri ir augsta līmeņa neatkarīgu ieinteresēto personu grupas administratīvā sloga jautājumos pozitīvie atzinumi par mikrouzņēmumu atbrīvojumiem un PVN reformu attiecībā uz elektroniskās faktūrrēķinu izrakstīšanas noteikumiem. Grupa turpina darbu pie jautājumiem citās prioritārajās jomās. Veicot apspriešanos, tostarp tiešsaistē, tika saņemti vairāk nekā 350 komentāri. Visbeidzot, dalībvalstis ir vienojušās veikt salīdzināmus pasākumus un līdz 2008. gada beigām 21 dalībvalsts bija izvirzījusi savas valsts mērķus samazināšanas jomā, turpretī 2006. gada beigās tādi bija tikai 7 dalībvalstīm. Dažas dalībvalstis jau ir veikušas būtiskas izmaiņas EK tiesību aktu transponēšanā. Komisija cieši sadarbojas ar valstu iestādēm, kas transponē ES tiesību aktus, lai izplatītu labo praksi, kas ļautu administratīvo slogu samazināt īsā laikā. Tā aicina dalībvalstis pilnībā likt lietā sākumkomplektu, kuru tā ir izstrādājusi turpmākam izvērtēšanas un samazināšanas darbam, kā arī lai veicinātu turpmāku datu saskaņošanu un salīdzināmību. Komisija arī aicina dalībvalstis vienoties par principu kopumu, lai uzraudzītu progresu administratīvā sloga samazināšanas jomā ES un dalībvalstu līmenī.

3. Turpmākā rīcība

Esošo tiesību aktu kvalitātes uzlabošana un nevajadzīga administratīvā sloga mazināšana ir jo svarīgāki uzņēmējdarbībai pašreizējā grūtajā ekonomikas situācijā. Tādēļ Eiropas Savienībai šīs programmas jāīsteno apņēmīgi.

- Pamatojoties uz ES sākotnējo novērtējumu, Komisija noteiks īpašus administratīvā sloga samazināšanas pasākumus, kas veicami katrā no 13 prioritārajām jomām, un iesniegs priekšlikumus, kas izriet no pašreizējās rīcības programmas, lai samazinātu administratīvo slogu ES tiesību aktos. Tiks pieliktas visas pūles, lai šos priekšlikumus pieņemtu pirms šā Komisijas sastāva pilnvaru termiņa beigām.

- Komisija 2009. gadā iesniegs 33 jaunas vienkāršošanas iniciatīvas. Šie pasākumi būs vērsti, piemēram, uz maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos, mikrouzņēmumu atbrīvošanu no grāmatvedības prasībām vai spriedumu atzīšanas un izpildes panākšanu civillietās un komerclietās.

---

8 Pasākuma ietvaros tika konstatēti 356 ES pienākumi un vairāk nekā [9500] valstu pienākumi 27 ES dalībvalstīs. Šim nolūkam tika aptaujāti aptuveni 3000 uzņēmumi un notika vairāk nekā 50 darbsemināri ar vietējām uzņēmēju apvienībām un valstu ministrijām.

– Pamatojoties uz *acquis* izskatīšanu, Komisija ir konstatējusi 81 jaunu darbību, kuru nākamais Komisijas sastāvs varētu apsvērt saistībā ar turpmākas vienkāršošanas programmu.

– Padome un Parlaments tiek aicināti, cik drīz vien iespējams, pieņemt 50 atlikušās vienkāršošanas iniciatīvas un visus atlikušos administratīvā sloga samazināšanas priekšlikumus.

– Ņemot vērā apspriešanā saņemtos komentārus, Komisija ierosina paplašināt rīcības programmu, lai ietvertu vēl 30 tiesību aktus.

– Komisija turpinās cieši sadarboties ar valstu iestādēm, kas ir atbildīgas par ES tiesību aktu transponēšanu, lai izplatītu labo praksi, kā īsā laikā samazināt administratīvo slogu.

– Tās dalībvalstis, kas līdz 31. decembrim nebija noteikušas valsts mērķi attiecībā uz administratīvā sloga samazināšanu, tiek aicinātas to izdarīt līdz Eiropadomes 2009. gada pavasara sanāksmei. Visas dalībvalstis tiek aicinātas pieņemt konkrētus pasākumus valsts līmenī un ziņot par tiem ikgadējos valsts progresa ziņojumos par Lisabonas stratēģiju.

III. JAUNO INICIATĪVU KVALITĀTES UZLABOŠANA

1. Vispusīga un tālejoša pieeja

Jauno iniciatīvu kvalitātes uzlabošana ir labāka regulējuma programmas būtiska daļa. Saskaņā ar labāko praksi starptautiskā mērogā Komisija uzskata, ka visefektīvākais veids, kā izveidot labāka regulējuma kultūru, ir panākt, ka tie, kas ir atbildīgi par politikas izstrādi, būtu atbildīgi arī par savu priekšlikumu ietekmes novērtējumu. Tas ir bijis pamataspekts ietekmes novērtējuma sistēmā, kuru Komisija īsteno kopš 2002. gada un kura, no Komisijas viedokļa, ievieš būtiskas izmaiņas iestādes darba kultūrā. Kopš 2002. gada Komisija ir veikusi vairāk nekā 400 ietekmes novērtējumus. 2008. gadā vien tika veikti 135 novērtējumi. Sistēmai piemīt vairākas iezīmes, ko ir vērts izcelt.

Pirmkārt, Komisija ir pārliecināta, ka integrēta pieeja ietekmes novērtējumam ir vispiemērotākais veids, kā pārliecināties par tās ierosināto pasākumu nepieciešamību un izstrādāt augsti kvalitatīvu politiku. Tādēļ ietekmes novērtējumos tiek analizēti gan ieguvumi, gan izmaksas, un tajos līdzsvarotā veidā pievēršas jebkādai būtiskai ietekmei, kāda iespējamajām iniciatīvām varētu būt uz ekonomiku, sociālo jomu un vidi. Šāda pieeja nodrošina, ka tiek izmantotas visas attiecīgās speciālās zināšanas Komisijā, kā arī ieinteresēto personu ieguldījums un tādējādi tiek veicināts iniciatīvu saskanīgums dažādās politikas jomās.

Otrkārt, Komisija prasību veikt ietekmes novērtējumu, kas sākotnēji tika attiecināta uz iniciatīvām gada likumdošanas un darba programmā, tagad attiecina uz visām iniciatīvām, kam varētu būt būtiska ietekme. Tas ietver komitoloģijas jautājumus, kam ir būtiska ietekme.

Treškārt, lai palīdzētu nodrošināt, ka ietekmes novērtējumi atbilst procedūrām un kvalitātes standartiem, Komisija ir izveidojusi striktu centrālās kvalitātes kontroles institūciju, proti, Ietekmes novērtējuma padomi (INP), kas ir neatkarīga no politikas izstrādes departamentiem. Kopš izveides 2006.gada beigās INP ir izskatījusi visus Komisijas ietekmes novērtējumus un sniegusi par tiem atzinumus. Tā ir uzlabojusi politikas kvalitāti, 2008. gadā 32 % gadījumu pieprasot ietekmes novērtējumu iesniegt atkārtoti, kā arī sniedzot ieteikumus Komisijai, kā uzlabot ietekmes novērtējumu kvalitāti. 2008. gadā tā ir likusi lielāku uzsvaru uz

nepieciešamību ietekmes novērtēšanu skaitliskā izteiksmē veikt sistemātiskāk un tiešāk pievērsties administratīvā sloga jautājumiem. Tā ir arī sniegusi atbalstu Komisijas dienestiem ietekmes novērtējumu izstrādē, jo īpaši attiecībā uz izmantojamām metodēm.

Visbeidzot, Komisija ir izveidojusi sistēmu, kas ir pārskatāma un atbildīga. Tā veicina lielāku pārskatāmību politikas izstrādes gaitā un lielāku ieinteresēto personu iesaisti. Visi ietekmes novērtējumi un visi INP atzinumi ir publiski pieejami pēc tam, kad Komisija ir pieņēmusi attiecīgo priekšlikumu[9].

2. Ietekmes novērtējumi tiks tālāk uzlaboti

Komisija ir ieviesusi ietekmes novērtējuma sistēmu, kas pilnīguma un pārskatāmības ziņā visumā tiek atzīta par augsti kvalitatīvu Eiropas un starptautiskā līmenī. Tomēr joprojām ir iespējami uzlabojumi attiecībā uz pašu ietekmes novērtējumu kvalitāti. INP savā 2008. gada pārskatā ieteica pastiprināt kvalitātes kontroli pirms ietekmes novērtējums tiek iesniegts INP. Komisija šai nolūkā veiks vairākus pasākumus. Konkrēti tā stiprinās ietekmes novērtējuma nodaļas lomu visos ģenerāldirektorātos, kā arī Ietekmes novērtējuma vadības grupu lomu, lai panāktu, ka tiek ņemtas vērā visas attiecīgās speciālās zināšanas Komisijā. Tas palielinās „atbildību" par ietekmes novērtējumiem, kurus galīgi apstiprinās ģenerāldirektori.

Komisija ir noteikusi vairākus citus uzlabojumus, balstoties uz INP pieredzi, ieguldījumu, ko devusi dalībvalstu ekspertu augsta līmeņa grupa labāka regulējuma jautājumos, un uz sabiedrisko apspriešanos par ietekmes novērtējuma pamatnostādnēm 2008. gada vidū. Daudzi no tiem ir atspoguļoti pārskatītajās pamatnostādnēs, kas ir spēkā kopš 2009. gada sākuma. Ietekmes novērtējuma sistēmai būs raksturīgas šādas iezīmes.

- **Stingrāka ievirze.** Komisija ietekmes novērtējumos vairāk pievērsīsies tiesību aktu priekšlikumiem gan Likumdošanas un darba programmas ietvaros, gan ārpus tās, tostarp attiecībā uz komitoloģijas jautājumiem, kam ir būtiska ietekme.
- **Labāka apspriešanās ar ieinteresētajām personām.** Pilnībā jāīsteno Komisijas apspriežu procesa minimuma standarti. Sarežģītu vai sensitīvu priekšlikumu gadījumā Komisijas departamenti tiek aicināti apspriešanās periodu pagarināt ilgāk par obligāti noteiktajām 8 nedēļām; tiks turpināts darbs pie tā, lai nodrošinātu, ka visas ieinteresētās personas ir informētas par apspriešanos un var dot savu ieguldījumu; ietekmes novērtējumos būtu jāsniedz precīzāka norāde par to, kāda informācija tika lūgta no ieinteresētajām personām, kāda informācija tika saņemta un kā tā tika izmantota.
- **Stingrāka subsidiaritātes analīze.** Pamatnostādnēs pašlaik dots precīzu jautājumu saraksts, kādiem problēmas analīzē jāpievēršas dienestiem, un sniegti sīkāki norādījumi, kā analizēt proporcionalitāti un ES līmeņa pievienoto vērtību, kāda piemīt visiem ierosinātajiem politikas risinājumiem.
- **Specifiskas ietekmes sīkāks novērtējums.** Integrētā pieejā ieguvumiem un izmaksām ekonomikas, sociālajā un vides jomā tiek sniegti papildu norādījumi par ietekmes specifiskiem aspektiem. Tas attiecas uz ietekmi uz MVU, kas būtu jāvērtē saskaņā ar Mazās uzņēmējdarbības aktu (veicot tā saukto „MVU testu"), jautājumiem, kas saistīti ar pamattiesībām, un ietekmi uz patērētājiem un sabiedrības veselību. Vērā tiks ņemta ietekme reģionālā un vietējā līmenī.

---

9 http://ec.europa.eu/governance/impact/practice_en.htm

- **Vairāk kvantitatīvu liecību un analīzes.** Pamatnostādnēs ir iekļauti arī stingrāki norādījumi par kvantitatīvo noteikšanu un atsauces uz labāko praksi attiecībā uz dažādu atbilstības nodrošināšanas izmaksu veidu novērtēšanu.
- **Administratīvā sloga labāka novērtēšana.** Komisija ir uzlabojusi administratīvā sloga novērtēšanas metodes, jo īpaši attiecībā uz uzņēmumiem.
- **Pārskatāmāks rezultātu izklāsts**. Analītiskajos kopsavilkumos tiks sniegts skaidrs pārskats par dažādu risinājumu visiem ieguvumiem un izmaksām, kas izteikti skaitliskā izteiksmē, tostarp administratīvām izmaksām uzņēmumiem un pilsoņiem, citām atbilstības nodrošināšanas izmaksām un administrācijas iestāžu izmaksām.

3. Turpmākā rīcība

- Komisija ir iecerējusi 2009. gadā veikt vairāk nekā 100 ietekmes novērtējumus, un to darīs saskaņā ar pārskatītajām ietekmes novērtējuma pamatnostādnēm.
- Komisija tālāk stiprinās ietekmes novērtējuma pamatnostādnēs iekļautos norādījumus attiecībā uz administratīvo slogu, 2009. gada sākumā ieviešot jaunus IT rīkus, kas būs pieejami visiem dienestiem.
- Komisija turpinās uzlabot ietekmes novērtējumu kvalitāti, stiprinot kvalitātes kontroli, ko veic atbildīgie dienesti, kā arī Ietekmes novērtējuma padome.

IV. VISAS IESTĀDES IR KOPĪGI ATBILDĪGAS PAR LABĀKU REGULĒJUMU

1. Labāks regulējums visos ES līmeņos

Lai labāka regulējuma pasākumi izdotos, būtiski, lai atbildību uzņemtos ikviena Eiropas iestāde. ES tiesisko regulējumu ierosina Komisija, pieņem Eiropas Parlaments un Padome, bet valstu valdības un parlamenti to transponē savas valsts tiesību aktos. Tos bieži papildina reģionālie un vietējie noteikumi. Visiem šiem dalībniekiem ir sava loma regulējuma uzlabošanā.

ES tiesību aktu pieņemšanas un īstenošanas process ir laikietilpīgs. Komisijas programmas tiesiskā regulējuma vienkāršošanai un administratīvā sloga samazināšanai dod vērtīgu mācību par uzlabojumiem, kādi iespējami, lai panāktu konkrētus ieguvumus uzņēmumiem un pilsoņiem. Tomēr jāturpina darbs, lai panāktu, ka Padome un Parlaments konkrētus Komisijas priekšlikumus pieņem īsākā laikā, un lai nodrošinātu, ka tiek saglabāti tie elementi, ar kuriem vienkāršo tiesību aktus un samazina administratīvo slogu.

Visām trim iestādēm 2009. gadā prioritārā kārtā jāpabeidz Kopīgās pieejas ietekmes novērtējumam pārskatīšana. Komisija ir pārliecināta, ka minētā kopīgā pieeja rada atbilstīgu pamatu, lai katra no šīm iestādēm varētu izstrādāt savu pieeju ietekmes novērtējumam. Galvenā uzmanība jāveltī tam, lai rastu konkrētus veidus, kā uzlabot īstenošanu. Komisija ir gatava sniegt atbalstu citām iestādēm to spēju attīstīšanā darbam ar Komisijas iesniegtajiem ietekmes novērtējumiem un pašu analīzes veikšanai par būtiskiem grozījumiem, kurus tās ierosina. Kā teikts Otrajā labāka regulējuma stratēģiskajā pārskatā, Komisija arī konstruktīvi un katrā gadījumā atsevišķi atsauksies uz Padomes un Parlamenta lūgumiem plašāk izklāstīt konkrētus sākotnējā ietekmes novērtējuma aspektus.

2. Kopienas tiesību piemērošana dalībvalstīs

Komisija 2007. gadā nāca klajā ar stratēģiju Kopienas tiesību aktu piemērošanas uzlabošanai[10]. Cieši sadarbojoties ar 15 dalībvalstīm, kas ir piekritušas brīvprātīgi, tā ir sākusi ES izmēģinājuma projektu, lai paātrinātu un uzlabotu pilsoņu problēmu risināšanu. Tagad tā biežāk pieņem lēmumus par pārkāpumiem. Līdztekus citam iniciatīvām, kas ir pieņemtas vai tiek izstrādātas ar mērķi palielināt pārskatāmību un izvērst dialogu, kā liecina gada pārskats par Kopienas tiesību piemērošanas pārraudzību, tā ir guvusi ievērojamus panākumus, izvēršot sistēmu, kurā lietas tiek izskatītas, vairāk ņemot vērā prioritāti[11]. Balstoties uz pieredzi, kas gūta tiesību aktu piemērošanā, var labot vai pilnveidot tiesību aktus, lai labāk sasniegtu Kopienas mērķus. 2009. gadā tiks veikti turpmāki pasākumi, lai īstenotu un stiprinātu šo stratēģiju.

3. Turpmākā rīcība

- Parlaments un Padome tiek aicināti pēc iespējas drīz pieņemt iesniegtos priekšlikumus administratīvā sloga samazināšanas un tiesību aktu vienkāršošanas jomā, kā paredzēts 2003. gada iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
- Parlaments, Padome un Komisija pabeigs „Kopējas pieejas ietekmes novērtējumam" kopīgu pārskatīšanu.
- Komisija nodrošinās Kopienas tiesību aktu labāku piemērošanu, ieviešot preventīvus pasākumus, tostarp vairāk uzmanības pievēršot īstenošanas un izpildes jautājumiem ietekmes novērtējumos, labākai jaunu tiesību aktu īstenošanas plānošanai, īstenošanas tīklu izveidei un palīdzības sniegšanai dalībvalstīm attiecībā uz atbilstības tabulām.
- Saskaņā ar Eiropas Mazās uzņēmējdarbības aktu Komisija pēc iespējas izmantos vienotus spēkā stāšanās datumus turpmākām regulām un lēmumiem, kas skar uzņēmējdarbību[12]. Tas ļautu MVU labāk sagatavoties un pielāgoties tiesību aktu izmaiņām.
- Komisija cieši sadarbosies ar valstu iestādēm, lai uzlabotu valstu tiesību aktu projektu skaidrību un saskanību paziņošanas procedūras kontekstā, pamatojoties uz Direktīvu 98/34/EK[13].

V. GLOBĀLA REGULĒJUMA VEIDOŠANA

Komisija turpināja dialogu regulējuma jomā ar galvenajiem tirdzniecības partneriem. Attiecībā uz ASV tā kopīgi ar ASV Pārvaldības un budžeta biroju Transatlantiskās Ekonomikas padomes ietvaros izstrādāja dokumentu, lai salīdzinātu attiecīgās sistēmas, ar kurām novērtē ietekmi uz starptautisko tirdzniecību un ieguldījumiem ES un ASV[14]. Dokumentā dotie ieteikumi ir iekļauti Komisijas ietekmes novērtējuma pamatnostādnēs. ASV iestādes ir piekritušas tāpat rīkoties savās regulatīvās ietekmes novērtējuma pamatnostādnēs.

Komisija turpinās sadarbību regulējuma jomā ar tirdzniecības partneriem gan daudzpusējās organizācijās, piemēram, ANO, ESAO un Pasaules bankā, gan divpusējos dialogos, lai

---

10 „Rezultātu Eiropa", COM(2007) 502.

11 25. pārskats par Kopienas tiesību piemērošanu – COM(2008) 777.

12 Saskaņā ar vienotu spēkā stāšanās datumu sistēmu noteiktus tiesību aktus parasti ievieš nelielā skaitā noteiktu datumu gada laikā.

13 Ar šo direktīvu dalībvalstīm tiek uzlikts pienākums paziņot Komisijai par visiem tehnisko noteikumu projektiem attiecībā uz ražojumiem un informācijas sabiedrības pakalpojumiem pirms to pieņemšanas valstī. Tas palīdz samazināt risku radīt nepamatotus šķēršļus dalībvalstu starpā.

14 http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/impact_en.htm

mazinātu šķēršļus tirdzniecībai un ieguldījumiem, vienlaikus stiprinot vides un sabiedrības aizsardzību. G20 galotņu tikšanās 2008. gada novembrī pierādīja, cik svarīga starptautiskā sadarbība ir pašreizējā ekonomikas un finanšu situācijā, kā arī norādīja, kāda pozitīva ietekme Eiropas Savienībai var būt, rīkojoties kopīgi. 2008. gada decembrī Komisija nāca klajā ar stratēģisku satvaru starptautiskai sadarbībai regulējuma jomā un noteica turpmākās prioritārās darbības[15].

VI. SECINĀJUMS

Eiropas Savienība un tās dalībvalstis saskaras ar būtiskiem izaicinājumiem, mēģinot rast risinājumus pašreizējai ekonomikas un finanšu situācijai. Labākam regulējumam arī turpmāk jāieņem būtiska vieta mūsu atbildes rīcībā – ja regulējums nepieciešams, tam jābūt pēc iespējas vienkāršākam, balstītam uz dialogu ar ieinteresētajām personām, bet administratīvajam slogam, ko tas rada uzņēmumiem un pilsoņiem, jābūt, cik vien iespējams, nelielam. Pieredze, kas labāka regulējuma jomā gūta pēdējo četru gadu laikā, rada labu pamatu, lai meklētu jaunus risinājumus. Komisija ir noteikusi turpmākos soļus, kam nepieciešama citu Eiropas iestāžu, dalībvalstu, vietējo un reģionālo iestāžu un ieinteresēto personu turpmāka iesaiste un nepārtraukts politiskais atbalsts.

---

15 COM(2008) 874.